

**Utrecht
University**

CENTRE FOR
PUBLIC PROCUREMENT

Analyse effecten verschillende prijsmodellen

Meer laagste-prijs
aanbestedingen kunnen
jaarlijks meer dan € 500
miljoen besparen

*Literatuuronderzoek uitgevoerd
voor de Rijksinkoop-
samenwerking (RIS)*

17 maart 2025

Colofon

Utrecht University
School of Economics
Utrecht University Centre for Public Procurement

P.O. box 80125
3508 TC Utrecht
The Netherlands

Dr. Vitezslav Titl
Prof. dr. ir. Fredo Schotanus

Inhoudsopgave

1. INTRODUCTIE

4

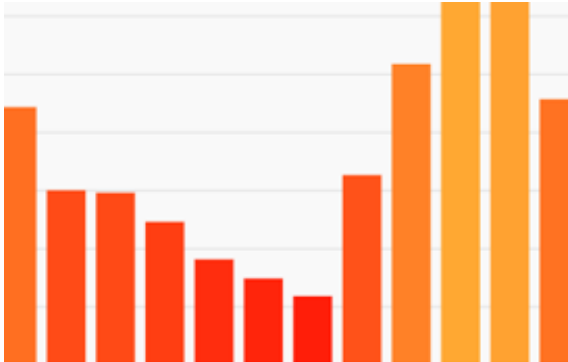
2. METHODOLOGIE

6

3. PRIJSMODELLEN

8

4. NATIONALE KOSTENBESPARINGEN DOOR AANPASSINGEN PRIJSMODELGEBRUIK

13

5. CONCLUSIES EN VERVOLGONDERZOEK

16

REFERENTIES

18

Hoofdstuk 1 – Introductie

Aanleiding

De Nederlandse overheid staat voor de taak om te bezuinigen. Publieke inkoop, goed voor €116 miljard in 2023 (Significant, 2024), biedt hiervoor kansen. Door de grootte van dit bedrag kunnen zelfs kleine inkoopverbeteringen in het Nederlandse inkoopecosysteem een aanzienlijke financiële impact hebben. Mogelijk kan een deel van de inkoop tegen lagere kosten worden gerealiseerd, bijvoorbeeld door meer in te gaan kopen op basis van alleen de laagste prijs (Decarolis, 2014). Dit biedt kansen, maar brengt ook risico's met zich mee: wat op korte termijn goedkoop lijkt, kan op lange termijn duurkoop blijken te zijn.

De Rijksinkoop samenwerking (RIS) heeft onderzoekers van het Utrecht University Centre for Public Procurement (UUCePP) gevraagd om een onderzoek uit te voeren dat zich richt op prijsmodellen in relatie tot eventuele bezuinigingen op inkoopuitgaven. Onder prijsmodellen verstaan wij inkopen op basis van de laagste prijs of inkopen op basis van de beste prijs-kwaliteitverhouding (BPKV), waarbij veel variaties mogelijk zijn.

Onderzoeksomvang

Dit onderzoek is een deskresearch en richt zich voornamelijk op studies uit andere landen, vanwege het beperkte aantal relevante onderzoeken naar prijsmodellen in Nederland. Andere belangrijke manieren om besparingen in publieke inkoop te realiseren, zoals meer

inkoop samenwerking (De Leverano et al., 2023; Walker et al., 2013), meer transparantie over overheidsinkoop (Titl & Schotanus, 2025) en inkopen uitstellen (Schotanus, 2022), vallen buiten de scope van het onderzoek. Hetzelfde geldt voor de beslissing om al dan niet in te kopen en welke projecten al dan niet moeten worden nagestreefd (Schotanus, 2022).

Hoofdstuk 2 – Methodologie

Onderzoeksvraag

In dit rapport beantwoorden wij de volgende onderzoeksvraag:

Wat zijn de kosten- en overige effecten op de lange termijn van verschillende prijsmodellen onder uiteenlopende omstandigheden?

Wij beantwoorden deze vraag met een literatuuronderzoek naar verschillende prijsmodellen en de effecten daarvan. Op basis van de bevindingen bespreken we de mogelijke implicaties voor het Nederlandse inkoopecosysteem en lichten we toe onder welke omstandigheden verschillende prijsmodellen meer of minder geschikt lijken met het oog op bezuinigen.

Datacollectie

We zijn het onderzoek gestart met bronnen die ons al bekend waren. Vervolgens hebben we gebruik gemaakt van academische zoekmachines (Scopus en Google Scholar) en een AI-tool (Scispace) om aanvullende academische literatuur te vinden. Relevante referenties waarnaar wordt gerefereerd in de door ons doorgenomen literatuur hebben we ook meegenomen. We hebben gezocht op Engelse zoekwoorden en beschrijvingen (en variaties erop) als prijsmodellen, laagste prijs, BPKV, voor- en nadelen, effecten en besparingen.

**Hoofdstuk 3 -
Prijsmodellen**

Laagste prijs

Aanbestedingen op basis van de laagste prijs (LP's) zijn effectief in het verlagen van inkoopkosten doordat ze focussen op lagere prijzen en concurrentie stimuleren, omdat inschrijven relatief eenvoudig is (Schotanus, 2024b) en omdat er minder kans is op corruptie (Titl & Geys, 2019). Onderzoek toont aan dat overstappen van gemiddelde prijs aanbestedingen (een veelgebruikte relatieve gunningsmethode in bijvoorbeeld Italië) op LP's de winnende prijzen met ongeveer 13% kan verlagen (Decarolis, 2014). Deze kostenbesparingen kunnen echter ten koste gaan van de prestaties tijdens de uitvoering. Zo toont Decarolis (2014) aan dat de meerwerkkosten met 6% toenemen en de opleverdatum gemiddeld met 28% wordt vertraagd. Dit komt door risico's zoals sub-optimale selectie, waarbij minder productieve bedrijven vaker contracten winnen. Ook moreel risico speelt een rol, bijvoorbeeld wanneer inschrijvers te laag inschrijven met de verwachting dit later te kunnen compenseren met meerwerk of te profiteren van ondermaats contractmanagement, waardoor de beloofde kwaliteit niet wordt gerealiseerd (Baranek, 2023). Daarnaast is er het risico van de winnaarsvloek, waarbij bedrijven door over-optimisme of door informatie-asymmetrie te laag inschrijven en tijdens de uitvoering met financiële of kwaliteitsproblemen worden geconfronteerd (Decarolis, 2014; De Jaegher et al., 2023). Tot slot, hoewel er discussie is in de literatuur over de omvang van het probleem, kan tijdelijk laag inschrijven een strategie zijn van een inschrijver om concurrenten uit de markt te drukken (zie bijv. Funk & Jaag,

2018). Dit kan op de lange termijn nadelige gevolgen hebben voor de concurrentie en prijsvorming.

Hoewel LP's geschikt kunnen zijn voor goed gedefinieerde projecten met afdwingbare contracten waarin mkb-bedrijven ook interesse hebben, kunnen BPKV-aanbestedingen de voorkeur hebben wanneer snelheid, kwaliteit, realisme of duurzaamheid (ook) een prioriteit is (gebaseerd op Schotanus, 2024b). Als overheden toch LP inzetten, dan zullen ze extra maatregelen moeten nemen, zoals strengere screening en prestatiebewaking tijdens de uitvoering, om de risico's te beperken die gepaard gaan met te agressief inschrijven (Decarolis, 2014). Overigens gelden andere aanvullende maatregelen bij BPKV-aanbestedingen. Daar moet al een deel van de prestatiecontroles plaatsvinden tijdens de aanbesteding, omdat de gunningscriteria eerlijk moeten worden beoordeeld.

Screeningmechanismen, zoals prekwalificatie van inschrijvers, verzekeringseisen en het controleren van het realisme van de winnende inschrijving met de laagste prijs, zijn erop gericht de risico's met betrekking tot LP's (zoals hogere meerwerkkosten) te beperken. Volgens Decarolis (2014) kan het controleren van de winnende inschrijving wel extra kosten met zich meebrengen. Zijn onderzoek over Italië suggereert verder dat screening de risico's van kostenoverschrijdingen en heronderhandelingen kan verminderen, maar wel weer resulteert in hogere inschrijfprijzen, omdat inschrijvers strengere controles verwachten en hun inschrijvingen hierop aanpassen. Bovendien verlengt het toetsen van de winnende

inschrijving het inkoopproces, waarbij de gunningstermijn met circa 30 dagen kan toenemen. Hoewel screening dus gedeeltelijk de tekortkomingen van LP's aanpakt, moeten de voordelen ervan worden afgewogen tegen de directe administratieve kosten en hogere inschrijfprijzen.

Beste prijs-kwaliteitverhouding

LP's hebben meerdere voordelen, zoals betere toegankelijkheid voor mkb-ers, lage inschrijfkosten, een duidelijke focus op prijs en minder kans op corruptie (Titl & Geys, 2019). Er zijn echter ook meerdere nadelen, zoals een te grote druk op prijs, te weinig aandacht voor kwaliteit en duurzaamheid en een te grote kans op meerwerk (Baranek, 2023; Decarolis, 2014). Daarnaast is een belangrijke randvoorwaarde dat de inkoper goed moet kunnen specificeren wat nodig is, ook op het gebied van duurzaamheid, waarbij zowel te weinig of te veel eisen risico's zijn voor goede marktwerking (Schotanus, 2024b).

Als bijvoorbeeld tijdige oplevering en kwaliteitsborging belangrijk zijn en leveranciers zich onderscheiden op kwaliteit en duurzaamheid, dan kunnen inkoopmechanismen, zoals BPKV, betere resultaten opleveren dan LP (Lewis & Bajari, 2011). Zo kan BPKV ook voordelig zijn voor mkb-ers als zij zich niet kunnen onderscheiden op alleen prijs, maar wel op een combinatie van prijs en kwaliteit.

BPKVs zijn met name passend wanneer vertragingen of specifieke kwaliteits- en duurzaamheidsaspecten veel impact kunnen hebben.

Bijvoorbeeld voor de aanleg van snelwegen heeft een trage oplevering aanzienlijke negatieve gevolgen voor forenzen. Onderzoek naar snelwegprojecten in Californië (2003-2008) toont aan dat het gebruik van BPKV de oplevering van projecten met 30 tot 40% versnelde, waarbij de winst voor forenzen de stijging van de inkoopkosten ruimschoots overtrof (Lewis & Bajari, 2011). Een structureel model schat dat het overschakelen van al dit soort contracten naar BPKV welvaartswinsten ter waarde van 22% van de totale contractwaarde kan opleveren.

BPKV heeft echter ook nadelen. Een belangrijk probleem met BPKV doet zich voor wanneer relatieve scoremethodes worden gebruikt. Onderzoek door onder andere Schotanus et al. (2022) benadrukt het probleem van rangomkering – veranderingen in de rangorde van inschrijvingen na het toevoegen of verwijderen van niet-competitieve inschrijvingen – op kan treden in ongeveer 20% van de onderzochte aanbestedingen. Dit ondermijnt transparantie en vermindert de toegevoegde waarde van BPKV. Meerdere andere studies wijzen erop dat relatieve methodes tot minder gunstige prijs-kwaliteitverhoudingen kunnen leiden (Albano et al., 2008; Telgen & Schotanus, 2010; Bergman & Lundberg, 2013; Decarolis, 2014; Pasman, 2023), maar de precieze effecten op de aanschafprijs en uitvoeringskosten zijn niet bekend.

Experimenteel onderzoek uit Italië (Camboni et al., 2023) suggereert dat BPKVs ook ondermaats kunnen presteren als ze te complex worden, waardoor leveranciers suboptimale inschrijvingen doen. Eenvoudigere

inkoopmodellen, zoals aanbestedingen die *alleen* op kwaliteit zijn gericht, verdienen in dergelijke gevallen wellicht de voorkeur. Ook is er een onderzoek uit Zweden dat aantoonde dat teveel inzetten op duurzaamheid in een BPKV-model ten koste kan gaan van de competitie (Drake et al., 2024). Het mechanisme achter de lagere competitie is een te hoge complexiteit van het inschrijfproces en het gevolg is een prijsstijging. Verder blijkt uit onderzoek van Pasma (2023) dat langere beschrijvende documenten – bijvoorbeeld vanwege lange beschrijvingen van een uitgebreid BPKV-model – tot minder inschrijvingen leiden. Divers onderzoek laat vervolgens zien dat minder inschrijvingen tot hogere prijzen leidt (Aagaard & Linde, 2024). Kortom, hoewel BPKV goed kan presteren, moet het BPKV-model wel eenvoudig en overzichtelijk zijn.

Concluderend, terwijl LP aanschafkostenefficiëntie stimuleert, stimuleert BPKV een balans tussen aanschafkosten, kwaliteit en duurzaamheid. De keuze van het mechanisme (LP of BPKV) moet afhangen van de kenmerken van het project en het vermogen van de aanbestedende dienst om de contractvoorwaarden goed te formuleren en af te dwingen. De overkoepelende boodschap is dat BPKV over het algemeen het beste zal presteren als naar de totale publieke waarde wordt gekeken die verbonden is aan een aanbesteding (dus niet alleen de aanschafprijs), mits het BPKV-model niet te complex is en absolute scoremethodes worden gebruikt. De belangrijkste uitzondering op deze regel is dat LP's wel goed kunnen werken als de aanbestedende dienst een goed programma van

eisen kan opstellen, leveranciers zich niet onderscheiden op kwaliteit of duurzaamheid en de winnende inschrijving wordt gescreend.

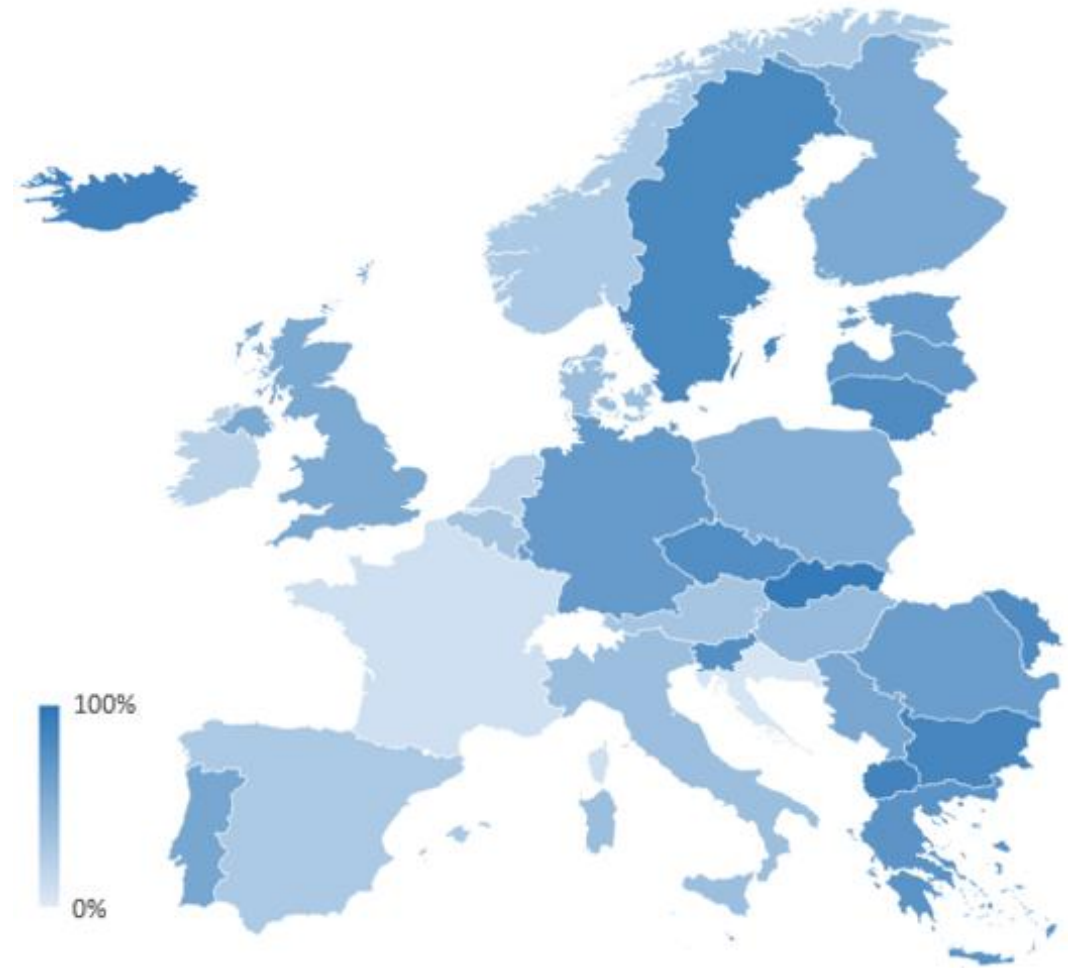
Discretionaire bevoegdheid en kwaliteit

Een belangrijk specifiek aandachtspunt bij BPKV is dat kwaliteit en duurzaamheid vaak subjectief wordt beoordeeld. Dit brengt risico's op onder meer vriendjespolitiek en corruptie met zich mee, maar ook het risico dat besluiten op een subjectieve en niet-optimale manier worden genomen (Kahneman et al., 2021). In de rest van deze paragraaf gaan we verder in op dit specifieke aandachtspunt.

Bosio et al. (2022) tonen aan dat een strenge aanbestedingswet de uitkomsten van publieke inkoop in landen met een lage capaciteit van de publieke sector verbetert, maar dit is niet zo in landen met een goed functionerende publieke sector. Daar zijn regels minder belangrijk voor de uitkomsten. Fazio (2022) ontdekte dat enkelvoudig onderhands verleende opdrachten (wanneer ambtenaren meer discretionaire macht hebben) een afweging tussen efficiëntie en kwaliteit met zich meebrengen. Dergelijke discretionaire aankopen zijn 16% duurder dan gereguleerde aanbestedingen; tweevijfde van het prijsverschil kan echter worden toegeschreven aan producten van hogere kwaliteit. Dit is het geval in Brazilië, dat een land is met een lagere kwaliteit van de overheid dan Nederland. Verder toont de studie aan dat de toename van de kwaliteit ook effectief was: het gekochte medische product verlaagde de sterftcijfers in ziekenhuizen.

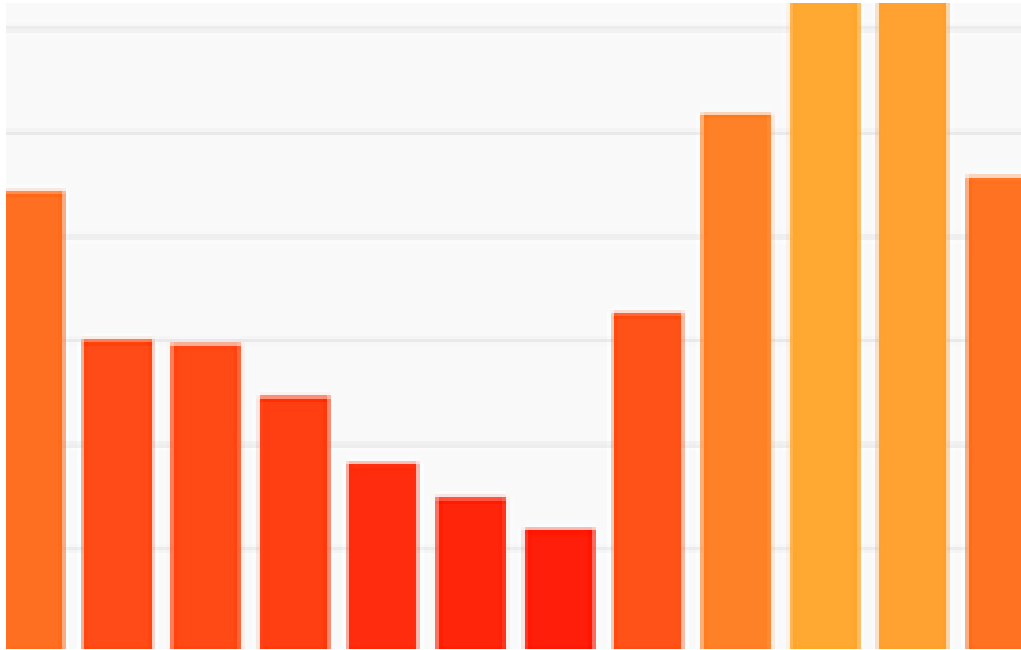
Baranek (2021) vindt soortgelijke resultaten als Fazio. Volgens Baranek (2021) liggen de prijzen van overheidsaanbestedingen in Tsjechië ongeveer 11% hoger vanwege discretie. Hij vindt echter geen meetbare verbetering in de kwaliteit van de onderzochte aanbestedingen. De analyse is gericht op overheidsaanbestedingen in de bouw en de kwaliteitsverschillen worden berekend aan de hand van de opgegeven kosten van vervolgreparaties. Gelijk aan Bosio et al. (2022) schat Baranek dat het verbieden van discretionaire ruimte tot besparingen zou leiden in Tsjechië. Maar ook hier geldt dat de kwaliteit van de overheid hoger is in Nederland dan in Tsjechië.

Bovenstaande bevindingen benadrukken de noodzaak van regelgeving om efficiëntie en kwaliteitszorgen in evenwicht te brengen bij het beperken van discretionaire bevoegdheden. Ze benadrukken daarnaast dat discretionaire bevoegdheden ook nuttig kunnen zijn wanneer kwaliteitsverschillen groot en belangrijk zijn. De balans tussen discretie en regels lijkt meer richting discretie te gaan in Nederland. Het huidige aandeel BPKV is echter wel hoog vergeleken met andere EU lidstaten zoals Duitsland, Zweden en de meeste Oost-Europese landen (zie figuur 1). Dit is een indicatie dat er te vaak met BPKV wordt aanbesteed in Nederland, of juist dat er te weinig met BPKV wordt aanbesteed in landen zoals Duitsland en Zweden, waarin de overheid net als in Nederland veel capaciteit heeft.

Figuur 1. Aandeel LP's in Europa (2022; figuur uit Schotanus, 2024b)

**Hoofdstuk 4 –
Nationale kostenbesparingen door
aanpassingen prijsmodelgebruik**

Ons literatuuronderzoek maakt duidelijk dat het gebruik van LP uitdagingen met zich meebrengt, zoals meerwerkonderhandelingen, kwaliteitsproblemen en latere oplevering. Dat betekent echter niet dat BPKV altijd de voorkeur heeft. De literatuur geeft ook aan dat het vinden van de juiste criteria en gewichten voor een BPKV-model een complexe taak kan zijn die zelfs averechts kan uitpakken als het BPKV-model niet goed wordt uitgewerkt. BPKV kan dan tot slechtere resultaten leiden dan een eendimensionaal contract gericht op alleen prijs of alleen kwaliteit, waarbij de prijs is vastgezet. Op zijn minst is de literatuur er duidelijk over dat kwaliteit of duurzaamheid duidelijk van meerwaarde moeten zijn voor een optimale toepassing van BPKV (bijvoorbeeld als te late oplevering kostbaar is voor de maatschappij, zoals in het geval van snelwegen).

Wat de juiste balans is tussen LP en BPKV voor het Nederlandse inkoopecosysteem, of in het bijzonder de Rijksoverheid, kunnen wij niet aangeven. We zien echter wel in de data dat BPKV vaak wordt gebruikt in Nederland (circa 80%). Nederland is samen met Frankrijk, Ierland en Kroatië grootgebruiker van BPKV in Europa. Het Europees gemiddeld is circa 50% en neemt de laatste jaren geleidelijk toe (Schotanus, 2024b).

Omdat de literatuur aangeeft dat er niet alleen kansen maar ook risico's kleven aan BPKV, vermoeden wij dat in Nederland de balans tussen BPKV en LP niet optimaal is. Dit geldt des te meer omdat er in Nederland een wettelijke verplichting geldt voor BPKV, tenzij er een goede reden is om dit

niet te doen. Doordat BPKV de standaard is, wordt dit mogelijk te vaak gebruikt.

Een conservatieve afname van 5 tot 10% voor Nederland lijkt ons bereikbaar zonder dat dit substantiële gevolgen zou moeten hebben voor contracten waarin kwaliteit of duurzaamheid een belangrijke rol speelt. Dit gaat dus niet om aanbestedingen van snelwegen, maar om eenvoudigere inkopen die vaak gedaan worden door overheden, waarbij de eisen, al dan niet met hulp van AI, goed vastgelegd kunnen worden¹. Nederland blijft met een afname van 5 tot 10% ook nog steeds een van de koplopers in Europa als het gaat om de toepassing van BPKV. Met een afname van 5% daalt Nederland van 3 naar 4 in de Europese rangorde en met een afname van 10% van 3 naar 6.

De potentiële kostenbesparingen door vaker gebruik te maken van LP zijn weergegeven in tabel 1. We hebben twee scenario's berekend: één waarin het gebruik van BPKV met 5% afneemt en één waarin het met 10% afneemt. Hierbij gaan we uit van een prijsbesparing van 11%, gebaseerd op het onderzoek van Baranek (2021). Hoewel Baranek geen kwaliteits-

¹ Een alternatief onder de Europese aanbestedingsdrempels is om in te kopen zonder een volledig BPKV-model, maar wel met meer dialoog tussen de inkoper en de inschrijvers (Schotanus, 2024b). Er is nog geen wetenschappelijk onderzoek gedaan naar de effecten van een dergelijke vereenvoudigde procedure.

nadelen vond in zijn onderzoek, rapporteerde Decarolis (2014) wel hogere meerwerkkosten. We gebruiken de inschatting van Decarolis, waarbij de extra kosten door meerwerk op 6% worden geschat.

We nemen niet de 22% extra kosten van Lewis & Bajari (2011) over, omdat hun onderzoek zich richtte op aanbestedingen die bij uitstek geschikt lijken voor BPKV. In dergelijke gevallen zou toepassing van LP aanzienlijke maatschappelijke kosten met zich meebrengen. Voor de 5 tot 10% van de Nederlandse BPKV-aanbestedingen die mogelijk kunnen worden omgezet naar LP, richten we ons juist op eenvoudigere aanbestedingen. Voorbeelden hiervan zijn de inkoop van kantoorartikelen, eenvoudig wegenonderhoud binnen een gemeente, gerecycled papier en energiezuinige verlichting.

Voor alle schattingen nemen we aan dat onder de Europese aanbestedingsdrempels even vaak met BPKV wordt gewerkt als boven de drempels. We nemen verder aan dat de totale waarde van alle publieke aanbestedingen in Nederland €116 miljard bedraagt (Significant, 2024). Hiervan nemen we aan dat circa €14 miljard enkelvoudig onderhands wordt ingekocht, zonder concurrentiestelling, waardoor we dit buiten beschouwing laten (Titl & Schotanus, 2025). De geschatte potentiële besparingen liggen met deze aannames tussen de €255 en €510 miljoen per jaar (zie tabel 1). Op de lange termijn zouden de besparingen nog iets hoger kunnen uitvallen. In eerste instantie vereist de overstap van BPKV naar LP namelijk extra aandacht voor het programma van eisen, wat meer

tijd kost om op te stellen. Dit nadeel kan echter afnemen naarmate inkopers meer ervaring opdoen met LP.

Afname in het gebruik van BPKV	Berekening	Besparing
5%	$(116 - 14) * 5\% * (11\% - 6\%)$	€255 miljoen
10%	$116 - 14) * 10\% * (11\% - 6\%)$	€510 miljoen

Tabel 1. Mogelijke kostenbesparingen door een toename van LP-gebruik

Een besparing van €255 tot €510 miljoen per jaar is een aanzienlijk bedrag en lijkt misschien onrealistisch hoog, maar als we het bijvoorbeeld vergelijken met de kostenbesparingen die een nieuwe nationale publieke inkoopdataspace zou kunnen opleveren, dan is de orde van grootte vergelijkbaar. Een besparing door de introductie van een nieuwe dataspace voor aanbestedingen wordt namelijk geschat op €140 tot €465 miljoen (Titl & Schotanus, 2025). Dat dit soort getallen al vrij snel erg groot worden komt door de grote omvang van de Nederlandse publieke inkoop. De besparingen worden echter alleen voluit gerealiseerd als LP voor de juiste aanbestedingen (huidige BPKV aanbestedingen voor standaard diensten, werken of leveringen, waarop de beste leveranciers zich nauwelijks onderscheiden op kwaliteit of duurzaamheid) en op de juiste wijze wordt toegepast (inclusief onder andere screening).

Hoofdstuk 5 – Conclusies en vervolgonderzoek

Conclusies

BPKV's worden in het Nederlandse inkoopecosysteem veel vaker gebruikt dan in de meeste vergelijkbare landen in de Europese Unie. De academische literatuur laat zien dat BPKV's niet altijd geschikt zijn omdat ze complex zijn, averechts uit kunnen pakken en LP's geld kunnen besparen als het specificeren van kwaliteit en duurzaamheid eenvoudig is.

Op basis van de literatuur berekenen wij in ons onderzoek dat een afname van 5% of 10% in het gebruik van BPKV's gunstig zou kunnen zijn voor het Nederlandse inkoopecosysteem. Deze berekening is gebaseerd op onderzoek naar het gebruik van LP's in andere landen. Volgens onze berekeningen zou een geringe toename van het gebruik van LP's (5% of 10%) kunnen leiden tot jaarlijkse besparingen van €255 tot €561 miljoen. Hierbij hebben wij rekening gehouden met een toename van meerwerkkosten. Deze besparingen worden echter alleen volledig gerealiseerd als LP wordt toegepast op de juiste aanbestedingen – namelijk huidige BPKV-aanbestedingen voor standaard diensten, werken of leveringen, waarbij leveranciers zich nauwelijks onderscheiden op kwaliteit of duurzaamheid – en op de juiste wijze wordt ingezet, onder andere met screening van leveranciers.

Er zijn ook andere manieren om besparingen te realiseren bij overheidsaanbestedingen, die buiten de scope van dit rapport vallen. Zo zou meer transparantie over overheidsuitgaven en meer

inkoopsamenwerking kosten kunnen verlagen. Daarnaast kan vaker de afweging worden gemaakt of een inkoop echt noodzakelijk is (minder inkopen) of kan worden uitgesteld (later inkopen). In de Verenigde Staten wordt momenteel ingezet op het vroegtijdig beëindigen van contracten als besparingsmaatregel. Dit is ook een vorm van minder inkopen, maar kan alleen tot daadwerkelijke besparingen leiden als er nog geen betalingsverplichtingen zijn aangegaan en het toekomstige relaties met leveranciers niet schaadt. Hoewel al deze maatregelen ook een aanzienlijk besparingspotentieel hebben, vallen ze buiten de reikwijdte van dit onderzoek.

Vervolgonderzoek

Tot slot geven wij nog een suggestie voor aanvullend onderzoek. Wij hebben de belangrijkste indicatoren die wij hebben gebruikt in dit rapport moeten baseren op onderzoeken uit andere lidstaten. Vervolgonderzoek in Nederland zou het mogelijk maken om causale schattingen van de effecten van een toename van LP specifiek voor het Nederlandse inkoopecosysteem te maken. Hiervoor is een pilotprogramma nodig, waarbij een deel van de huidige BPKV-aanbestedingen die kandidaat zou zijn voor LP nog met BPKV worden uitgevoerd. Door deze groep te vergelijken met de aanbestedingen die wel met LP worden uitgevoerd, zouden we het effect van LP op in ieder geval kostenbesparingen, en mogelijk ook kwaliteit en duurzaamheid (waaronder ook sociale effecten, zoals arbeidsomstandigheden) direct kunnen meten.

Referenties

- Albano, G., Dini, F. & R. Zampino (2008). Suppliers' Behavior in Competitive Tendering: Evidence from the Italian Ministry of Economy and Finance's Acquisitions of IT Services. Proceedings of the 3rd IPPC Conference, Amsterdam (The Netherlands).
- Baranek, B. (2021). Quality of Governance and the Design of Public Procurement. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=4604270>.
- Bergman, M. & S. Lundberg (2013). Tender evaluation and supplier selection methods in public procurement. *Journal of Purchasing and Supply Management*, 19(2), p. 73-83.
- Bosio, E, Djankov, S., Glaeser, E. & A. Shleifer (2022). Public Procurement in Law and Practice. *American Economic Review*, 112 (4), p. 1091–1117.
- Camboni, R., Corazzini, L., Galavotti, S. & P. Valbonesi (2023). Bidding on Price and Quality: An Experiment on the Complexity of Scoring Rule Auctions. *The Review of Economics and Statistics*.
- Decarolis, F. (2014). Awarding Price, Contract Performance, and Bids Screening: Evidence from Procurement Auctions. *American Economic Journal: Applied Economics*, 6(1), p. 108-132.
- Decarolis, F. (2018). COMPARING PUBLIC PROCUREMENT AUCTIONS. *International Economic Review*, 59(2), p. 391-419.
- De Jaegher, K., Soltes, M., & Titl, V. (2023). Easing Renegotiation Rules in Public Procurement: Evidence from a Policy Reform. *CERGE-EI Working Papers* ; No. 757.
- De Leverano, A., Coviello, D. & C. Robert (2023). Centralized Procurement and Delivery Times: Evidence from a Natural Experiment in Italy. *Beiträge zur Jahrestagung des Vereins für Socialpolitik 2023: Growth and the "sociale Frage"*, ZBW - Leibniz Information Centre for Economics, Kiel, Hamburg.
- Drake, S., Lundberg, J. & S. Lundberg (2024). Market response to environmental policy via public procurement: An empirical analysis of bids and prices. *Journal of Environmental Management Research*, 365.
- Fazio, D. (2022). Fazio, Dimas, The Two Sides of Discretion: Assessing Efficiency and Quality in Government Purchases. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=4212969>.
- Funk, M., & Jaag, C. (2018). The more economic approach to predatory pricing. *Journal of Competition Law & Economics*, 14(2), 292-310.
- Kahneman, D., Sibony, O. & C. R. Sunstein (2021). *Noise: A Flaw in Human Judgment*. Hachette Book Group USA.
- Lewis, G. & P. Bajari (2011). Procurement Contracting With Time Incentives: Theory and Evidence. *The Quarterly Journal of Economics*, 126(3), p. 1173–1211.
- Schotanus, F. (2022). Een betere wereld begint bij publieke inkoop, Oratie Universiteit Utrecht, 1 juli 2022.
- Schotanus, F., van den Engh, G., Nijenhuis, Y. & J. Telgen (2022). Supplier selection with rank reversal in public tenders. *Journal of Purchasing and Supply Management* Volume, 28,(2).
- Schotanus, F. (2024a). Inkopen zonder gunningsmodel, Deal!, September.

Schotanus, F. (2024b). On what basis to award public contracts, Demotrans Policy brief 16.

Significant. 2024. Monitor aanbestedingen in Nederland 2021 – 2023.

Telgen, J. & F. Schotanus (2010). The effects of full transparency in supplier selection on subjectivity and bid quality. Proceedings of the 4th IPPC Conference, Seoul (South Korea).

Titl, V. (2023). The One and Only: Single-Bidding in Public Procurement. Working Paper Series 23-08.

Titl, V & B. Geys (2019). Political donations and the allocation of public procurement contracts, *European Economic Review*, 111, p. 443-458.

Titl, V. & F. Schotanus (2025). Onderzoek naar een nationale dataspace voor overheidsopdrachten. UUCePP. Onderzoeksrapport uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Economische Zaken.

Walker, H., Schotanus, F., Bakker, E., & C. Harland (2013). Collaborative Procurement: A Relational View of Buyer–Buyer Relationships. *Public Administration Review*, 73(4), p. 588-598. .

**Utrecht
University**

CENTRE FOR
PUBLIC PROCUREMENT

Sharing science,
shaping tomorrow